UCHWAŁA NR XXXVII/406/23
RADY MIEJSKIEJ W MYSZYŃCU

z dnia 6 marca 2023 r.

w sprawie ustanowienia herbu, flagi, banneru, flagi stolikowej, pieczęci, sztandaru i łańcuchów władzy Gminy Myszyniec oraz zasad ich używania

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art.3 ust.1 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 76) po uzyskaniu pozytywnej opinii Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, uchwala się, co następuje:

§ 1. 1. Ustanawia się herb Gminy Myszyniec.

2. Herb Gminy Myszyniec stanowi w polu srebrnym jodła zielona z pniem czarnym o czterech korzeniach.

3. Wzór graficzny herbu określa załącznik nr 1 do niniejszej uchwały .

§ 2. 1. Ustanawia się flagę Gminy Myszyniec.

2. Projekt flagi Gminy Myszyniec stanowi flaga prostokątna o proporcji 5:8 (wysokość do długości), podzielona na trzy pionowe pasy: zielony, biały i zielony, szerokości odpowiednio 5/32, 22/32 i 5/32 długości płata. Na pasie białym umieszczone centralnie jest godło herbowe gminy szerokości 12/32 długości płata.

3. Wzór graficzny flagi stanowi załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 3. 1. Ustanawia się banner Gminy Myszyniec.

2. Banner Gminy Myszyniec jest pionowym odwzorowaniem flagi na płacie prostokątnym o proporcji 1:4 (szerokość do wysokości), podzielonym pionowo na trzy pasy: zielony, biały i zielony, szerokości odpowiednio 3/20, 14/20 i 3/20 szerokości płata. Na pasie białym umieszczone zostało godło herbowe gminy wysokości 8/10 szerokości płata, którego pionowa oś symetrii umieszczona jest centralnie, zaś pozioma w odległości 1/3 wysokości płata od jego górnej krawędzi.

3. Wzór graficzny bannera określa załącznik nr 3 do niniejszej uchwały.

§ 4. 1. Ustanawia się flagę stolikową Gminy Myszyniec.

2. Flaga stolikowa Gminy Myszyniec jest pionowym odwzorowaniem flagi na płacie prostokątnym o proporcji 1:2 (szerokość do wysokości), podzielonym pionowo na trzy pasy: zielony, biały i zielony, szerokości odpowiednio 3/20, 14/20 i 3/20 szerokości płata. Na pasie białym umieszczone centralnie zostało godło herbowe gminy wysokości 8/10 szerokości płata. Całość zawiesza się na poprzeczce mocowanej do stojaka.

3. Wzór graficzny flagi stolikowej określa załącznik nr 4 do niniejszej uchwały.

§ 5. 1. Ustanawia się pieczęci: Gminy Myszyniec, Burmistrza Myszyńca, Rady Miejskiej w Myszyńcu.

2. Pieczęcie gminy Myszyniec istnieją w trzech wariantach: pieczęć ogólna, pieczęć Rady Miejskiej i pieczęć Burmistrza. We wszystkich przypadkach pieczęcie są okrągłe, o średnicy 36 mm, z godłem herbu Gminy w części centralnej, oddzielonym linią perełkową od otoku, na którym majuskułowa legenda w postaci odpowiednio: + GMINA MYSZYNIEC, + RADA MIEJSKA W MYSZYŃCU, + BURMISTRZ MYSZYŃCA. Legenda każdorazowo rozpoczyna się krzyżykiem kawalerskim.

3. Wzór graficzny pieczęci Gminy Myszyniec, Burmistrza Myszyńca i Rady Miejskiej w Myszyńcu określa załącznik nr 5 do niniejszej uchwały.

§ 6. 1. Ustanawia się sztandar Gminy Myszyniec.

2. Sztandar gminy Myszyniec jest płatem kwadratowym o wymiarach 100x100 cm, obszytym z trzech stron złotą frędzlą o szerokości 5 cm. Czwarta strona przymocowana będzie do drzewca za pomocą koluszków umocowanych na szpili. Strona prawa sztandaru jest czerwona z godłem Polski w części centralnej. Umieszczenie tutaj jedynie godła państwowego zapewni mu należytą ekspozycję i dostojeństwo. Strona lewa sztandaru jest biała, z herbem Gminy Myszyniec w części centralnej, po bokach po jednym pasie złożonym z wycinanek kurpiowskich w formie kogutów z ozdobnikami roślinnymi. U góry dwuwierszowy majuskułowy napis GMINA MYSZYNIEC, u dołu zaś trzy daty roczne rozdzielone myślnikami: 1650 (pierwsza wzmianka o Myszyńcu), 1993 (odzyskanie praw miejskich) oraz rok fundacji sztandaru. Drzewce sztandaru zwieńczone jest tulejką, na którą nasadzona głowica z metalu w barwie złocistej, nawiązująca w swojej formie do ozdobnych zwieńczeń szczytów dachów chat kurpiowskich (tzw. śparogi). Śparogi to rzeźbione końce skrzyżowanych desek-wiatrownic, często w formie rogów, głów zwierzęcych, pomiędzy nimi bywa umieszczany szpic z chorągiewką albo krzyż. Śparóg wpisany został w ozdobny ażurowy grot. Do tulejki przywiązana jest szarfa podzielona na pięć poziomych, równej szerokości pasów na przemian zielonych i białych, zakończona frędzlą złotą.

3. Wzór graficzny sztandaru Gminy Myszyniec określa załącznik nr 6 do niniejszej uchwały.

§ 7. 1. Ustanawia się Łańcuchy władzy Gminy Myszyniec.

2. Łańcuchy władzy Gminy Myszyniec składają się z 18 ozdobnych ogniw nawiązujących formą do okrągłych wycinanek kurpiowskich (typu gwiazda). Liczba ogniw odpowiada liczbie sołectw gminy Myszyniec. Do łańcucha przywieszony jest jego klejnot, który stanowi barwny, srebrno-zielono-czarny herb gminy w okrągłym polu okolonym wzorem wycinanki typu gwiazda. Metalowe elementy łańcucha wykonane z metalu w kolorze złocistym dla burmistrza i srebrzystego dla przewodniczącego rady miejskiej. Pole herbu gminy powinno zostać wykonane z metalu srebrzystego, natomiast godło z emalii o stosownej barwie.

3. Wzór graficzny Łańcucha Burmistrza Myszyńca określa załącznik nr 7 do niniejszej uchwały.

4. Wzór graficzny Łańcucha Przewodniczącego Rady Miejskiej w Myszyńcu określa załącznik nr 8 do uchwały.

§ 8. 1. Symbole, o których mowa w § 1 - 7 uchwały stanowią własność Gminy Myszyniec, są znakami prawnie chronionymi i mogą być używane wyłącznie w kształcie, proporcjach i kolorach zgodnych ze wzorami graficznymi ustalonymi w niniejszej uchwale.

2. Uzasadnienie zastosowania symboliki w herbie, fladze, bannerze, fladze stolikowej, pieczęciach, sztandarze i łańcuchach zawiera załącznik nr 9 do niniejszej uchwały.

§ 9. 1. Prawo do używania symboli, o których mowa w § 1 - 7 uchwały przysługuje:

1) Radzie Miejskiej w Myszyńcu;

2) Burmistrzowi Myszyńca;

3) Urzędowi Miejskiemu w Myszyńcu;

4) jednostkom organizacyjnym Gminy Myszyniec;

5) jednostkom pomocniczym Gminy Myszyniec;

6) innym podmiotom wykonującym w imieniu Gminy Myszyniec zadania o charakterze użyteczności publicznej.

2. Pieczęci Gminy Myszyniec do sygnowania ważnych dokumentów używają:

1) Rada Miejska w Myszyńcu;

2) Burmistrz Myszyńca.

§ 10. 1. Herb, flaga i banner umieszcza się w pomieszczeniach, na budynkach i przed budynkami stanowiącymi siedziby albo miejsca obrad organów Gminy.

2. Symbole, o których mowa w ust.1, mogą być używane w innych miejscach z okazji uroczystości, świąt i rocznic gminnych, państwowych, regionalnych, wyborów Prezydenta RP, wyborów do Sejmu i Senatu, wyborów samorządowych, wyborów do Parlamentu Europejskiego, referendach, oraz podczas imprez promujących Gminę lub organizowanych przez Gminę.

3. Herb może być używany na:

1) pismach urzędowych;

2) stronach internetowych Urzędu i jednostek organizacyjnych Gminy;

3) upominkach, gadżetach, dyplomach okolicznościowych, podziękowaniach, wydawnictwach i innych przedmiotach promujących Gminę Myszyniec;

4) tablicach informacyjnych;

5) pojazdach i przedmiotach użytkowych należących do Gminy;

6) witaczach usytuowanych na granicach miasta lub gminy.

§ 11. Flaga stolikowa, o której mowa w § 4, może być umieszczana:

1) w salach obrad organów Gminy;

2) w gabinecie Burmistrza i kierowników gminnych jednostek organizacyjnych;

3) w miejscach promujących Gminę w czasie różnych uroczystości, jak również w miejscach spotkań przedstawicieli samorządów, w których biorą udział przedstawiciele Gminy Myszyniec.

§ 12. 1. Pieczęcie Gminy, o których mowa w § 5, mogą być odciskane:

1) w tuszu o kolorze czerwonym;

2) w materiałach plastycznych, jak lak o kolorze czerwonym i wosk o barwie naturalnej;

3) w papierze jako pieczęcie suche.

2. Pieczęcie Gminy służą do opatrywania szczególnie ważnych lub uroczystych dokumentów.

§ 13. Pieczęciami mogą być sygnowane także druki i pisma okolicznościowe m.in. takie jak:

1) zaproszenia na uroczystości i imprezy organizowane przez organy Gminy Myszyniec;

2) dyplomy honorowe i zwykłe przyznawane przez organy Gminy Myszyniec;

3) pisma ze słowami uznania lub podziękowania.

§ 14. Odcisk pieczęci umieszcza się poniżej tekstu dokumentu, druku, pisma okolicznościowego lub ozdobnego arkusza.

§ 15. Sztandar Gminy jest uroczystym insygnium Gminy Myszyniec, przechowywanym w sali obrad Rady Miejskiej.

§ 16. Sztandar jest uroczyście wystawiony w sali w czasie obrad Rady Miejskiej oraz noszony przed nią w czasie wystąpień lub gdy jest reprezentowana przez jej przedstawiciela.

§ 17. Sztandar Gminy Myszyniec jest używany w szczególności podczas:

1) uroczystej sesji Rady Gminy;

2) nadawania tytułów honorowych;

3) uroczystości gminnych i państwowych.

§ 18. 1. Herbu Gminy Myszyniec mogą używać również osoby fizyczne i inne podmioty do celów komercyjnych, promocyjnych i reklamowych na podstawie pisemnej zgody Burmistrza Myszyńca.

2. Zgoda udzielana jest na pisemny wniosek, zawierający opis celu, do którego używany będzie herb oraz sposobu wykorzystania herbu, a w szczególności wzoru druku lub projektu graficznego przedmiotu, na którym ma być umieszczony herb.

3. Burmistrz Myszyńca przed udzieleniem zgody może żądać uzupełnienia wniosku o podanie innych szczegółowych informacji.

4. Burmistrz Myszyńca może cofnąć zgodę, jeżeli podmiot używający herbu gminy wykorzystuje go w sposób sprzeczny z udzieloną zgodą, w szczególności w sposób niezapewniający należytego szacunku albo godzący w powagę i prestiż lub narażający na szkodę interes Gminy Myszyniec.

§ 19. 1. Symbole, o których mowa w § 1-7 mogą być umieszczane, używane i rozpowszechniane wyłącznie w sposób zapewniający należytą im cześć, powagę i poszanowanie.

2. Burmistrz może zakazać używania symboli, o których mowa w ust. 1, jeżeli podmiot używający nie uzyskał zgody lub wykorzystuje symbole w sposób nie zapewniający im należytej czci i szacunku albo godzący w powagę i prestiż Gminy lub naraża na szkodę interes Gminy.

§ 20. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

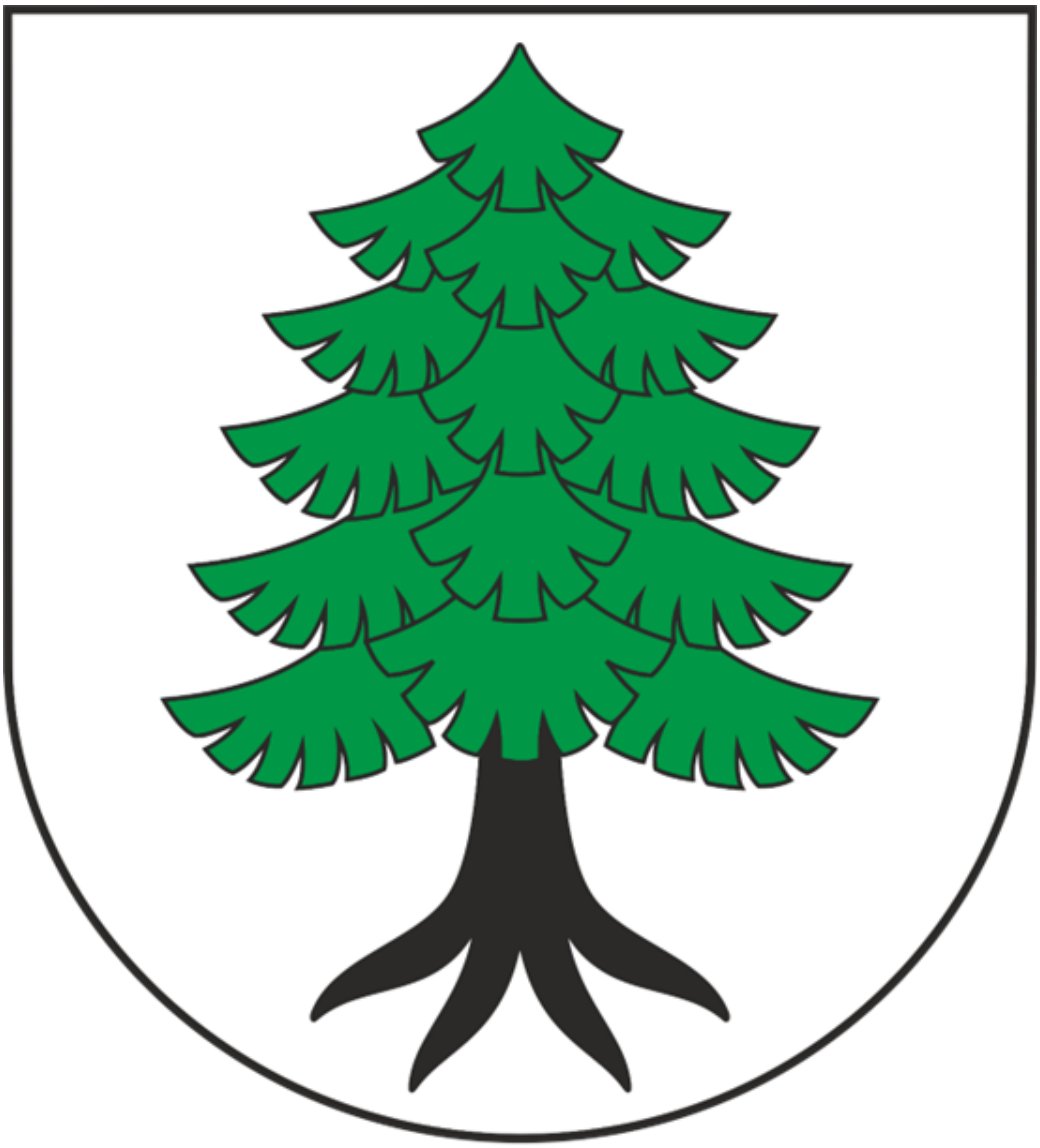
Sławomir Archacki

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr XXXVII/406/23

Rady Miejskiej w Myszyńcu

z dnia 6 marca 2023 r.

WZÓR GRAFICZNY HERBU GMINY MYSZYNIEC

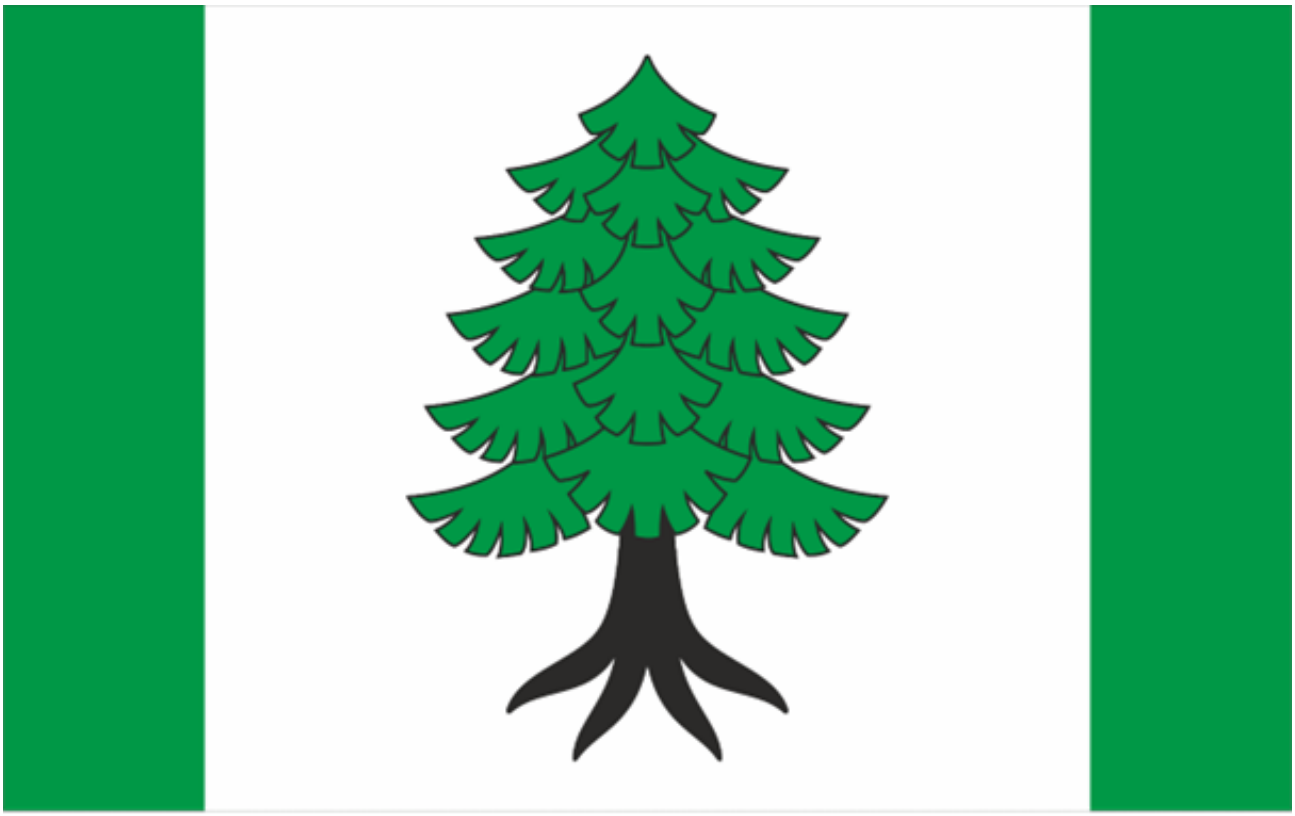
PANTONE 802 C CMYK 100, 0, 100, 0 RGB 0, 152, 70	PANTONE Black 6C CMYK 0, 0, 0, 100 RGB 0, 0, 0	PANTONE Vacat CMYK 0, 0, 0, 0 RGB 255, 255, 255

Załącznik Nr 2 do uchwały Nr XXXVII/406/23

Rady Miejskiej w Myszyńcu

z dnia 6 marca 2023 r.

WZÓR GRAFICZNY FLAGI GMINY MYSZYNIEC

PANTONE 802 C CMYK 100, 0, 100, 0 RGB 0, 152, 70	PANTONE Black 6C CMYK 0, 0, 0, 100 RGB 0, 0, 0	PANTONE Vacat CMYK 0, 0, 0, 0 RGB 255, 255, 255

Załącznik Nr 3 do uchwały Nr XXXVII/406/23

Rady Miejskiej w Myszyńcu

z dnia 6 marca 2023 r.

WZÓR GRAFICZNY BANNERA GMINY MYSZYNIEC

Załącznik Nr 4 do uchwały Nr XXXVII/406/23

Rady Miejskiej w Myszyńcu

z dnia 6 marca 2023 r.

WZÓR GRAFICZNY FLAGI STOLIKOWEJ GMINY MYSZYNIEC

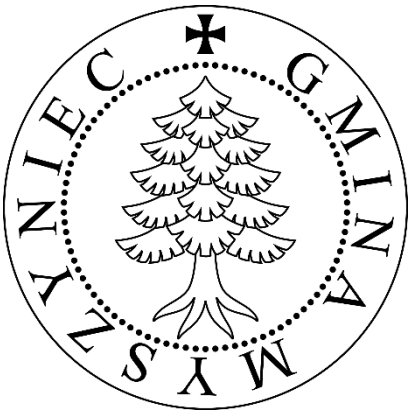
Załącznik Nr 5 do uchwały Nr XXXVII/406/23

Rady Miejskiej w Myszyńcu

z dnia 6 marca 2023 r.

WZÓR GRAFICZNY PIECZĘCI GMINY MYSZYNIEC

PIECZĘĆ GMINY

PIECZĘĆ BURMISTRZA

PIECZĘĆ RADY MIEJSKIEJ

Załącznik Nr 6 do uchwały Nr XXXVII/406/23

Rady Miejskiej w Myszyńcu

z dnia 6 marca 2023 r.

WZÓR GRAFICZNY SZTANDARU GMINY MYSZYNIEC

STRONA PRAWA

STRONA LEWA

Załącznik Nr 7 do uchwały Nr XXXVII/406/23

Rady Miejskiej w Myszyńcu

z dnia 6 marca 2023 r.

WZÓR GRAFICZNY ŁAŃCUCHA BURMISTRZA MYSZYŃCA

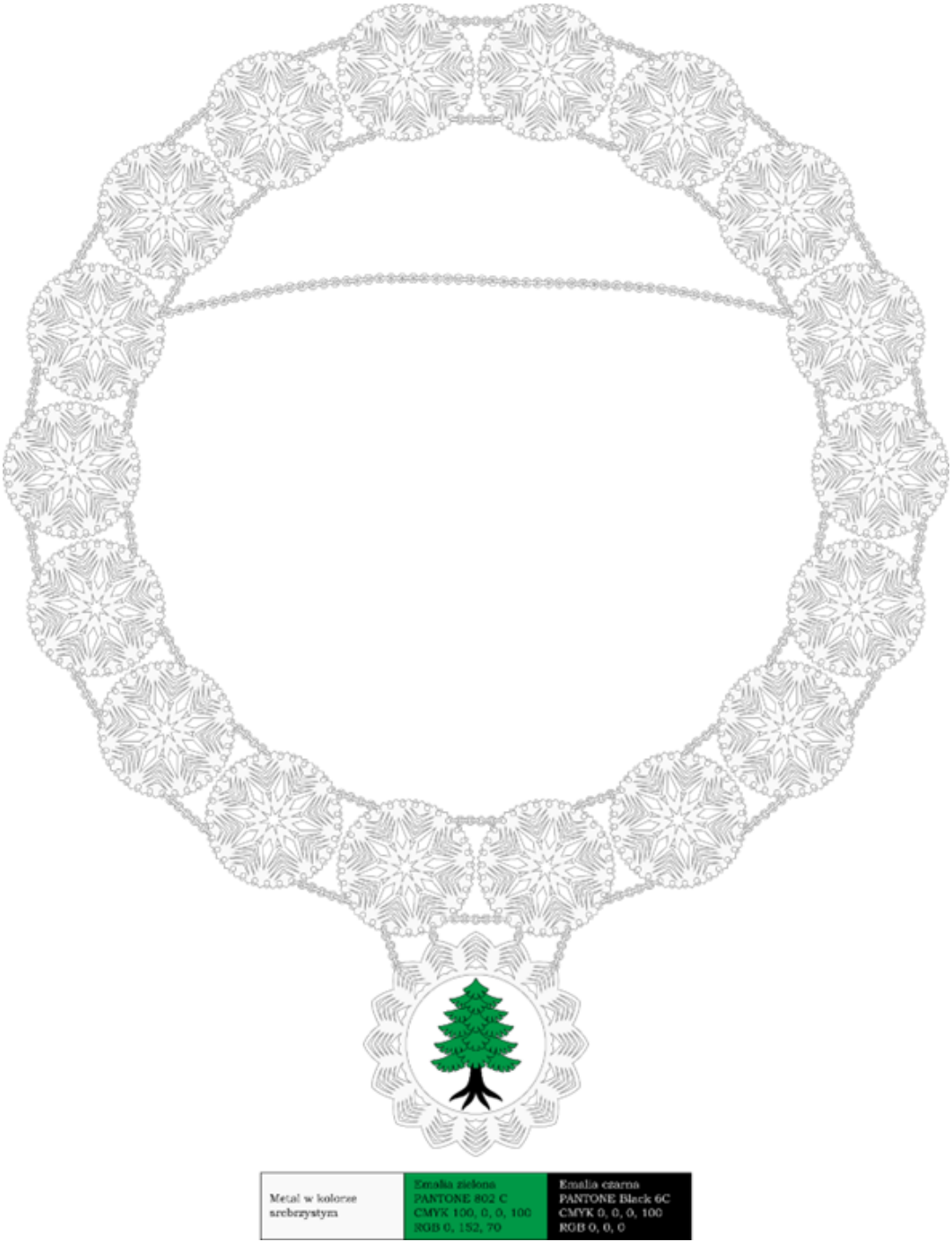

Załącznik Nr 8 do uchwały Nr XXXVII/406/23

Rady Miejskiej w Myszyńcu

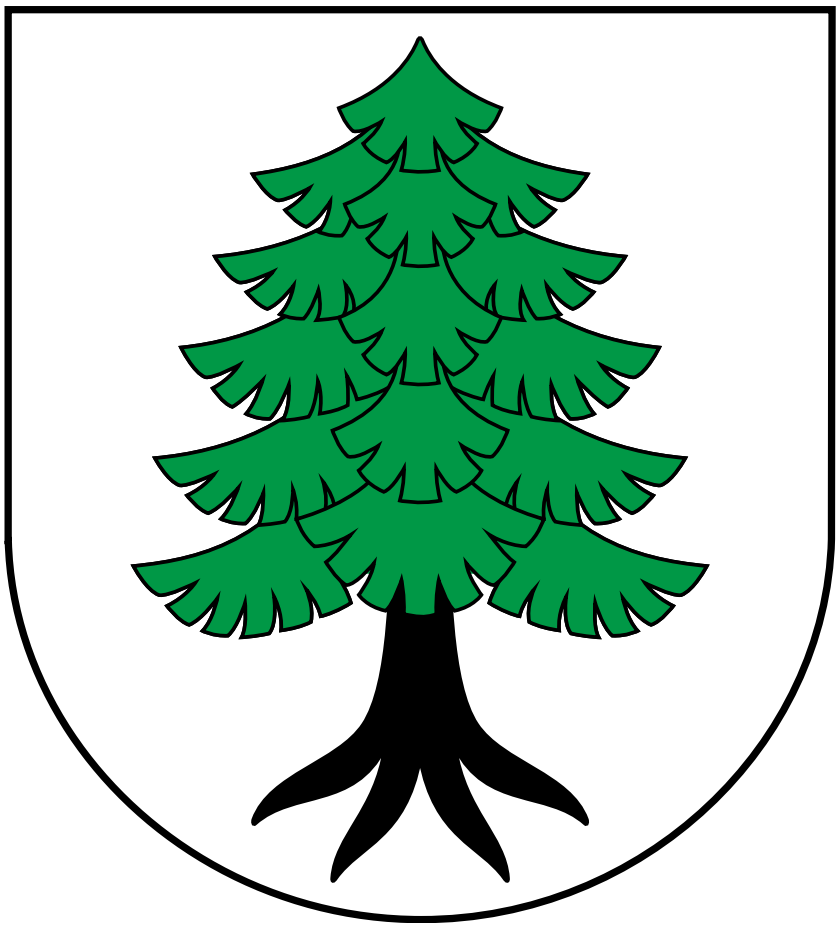
z dnia 6 marca 2023 r.

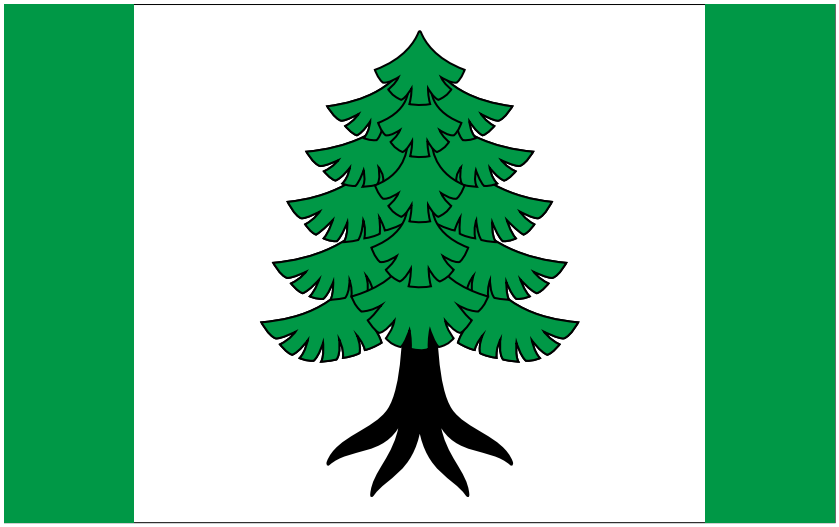
WZÓR GRAFICZNY ŁAŃCUCHA PRZEWODNICZĄCEGO RADY MIEJSKIEJ W MYSZYŃCU

Załącznik Nr 9 do uchwały Nr XXXVII/406/23
Rady Miejskiej w Myszyńcu
z dnia 6 marca 2023 r.

UZASADNIENIE HERALDYCZNO-HISTORYCZNE PROJEKTÓW SYMBOLI GMINY MYSZYNIEC

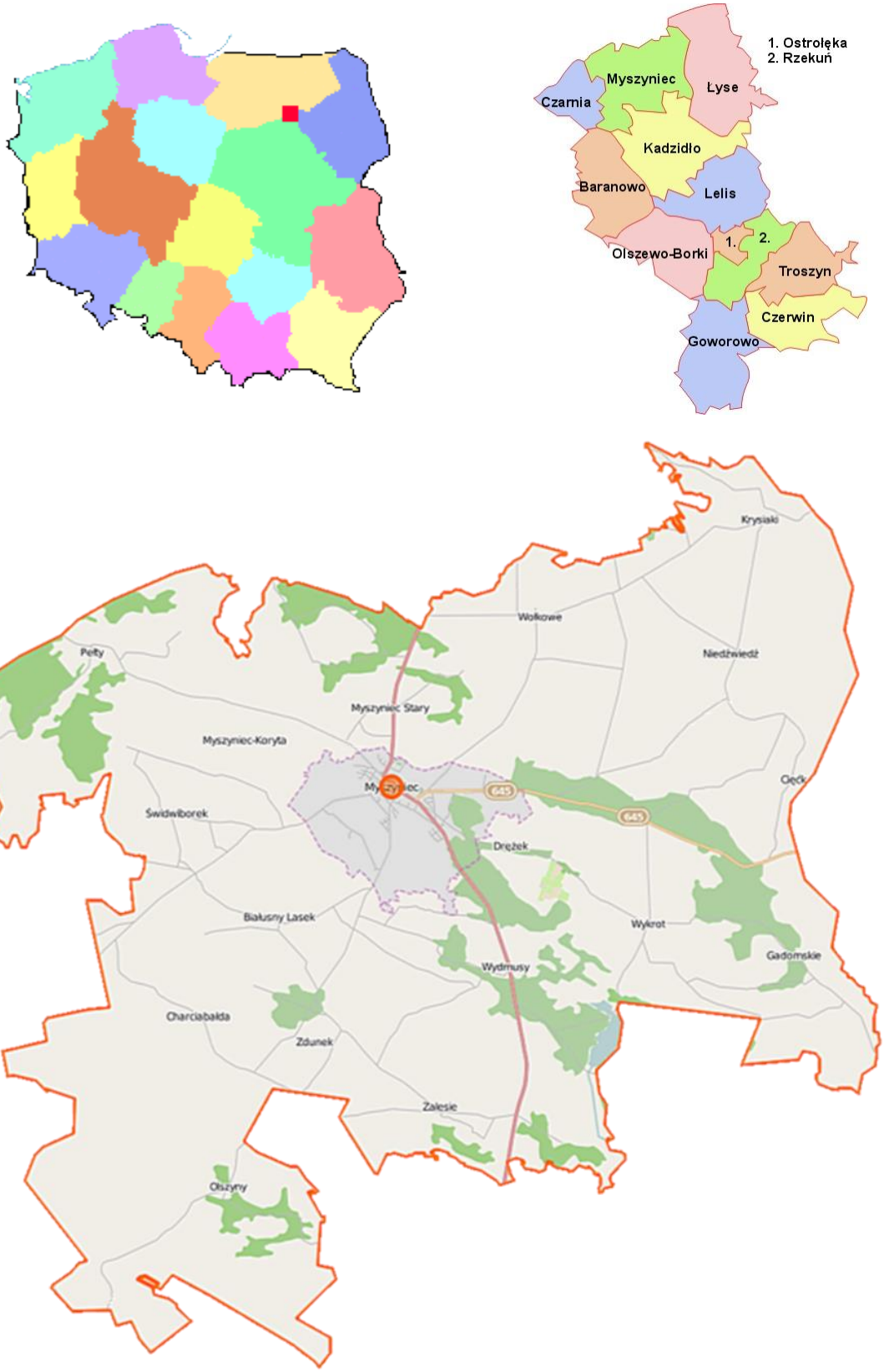

LISTOPAD 2022

Spis treści

Charakterystyka gminy Myszyniec 4
Warunki przyrodniczo-geograficzne gminy 5
Zabytki gminy 6
Rys historyczny gminy Myszyniec 8
Białusny Lasek 8
Charciabałda 8
Cięćk 8
Drężek 9
Gadomskie 9
Myszyniec 9
Myszyniec Koryta 12
Myszyniec Stary 12
Niedźwiedź 13
Pełty 13
Świdwiborek 13
Wolkowe 13
Wydmusy 14
Wykrot 14
Zalesie 14
Zdunek 14
Tradycje heraldyczne na terenie gminy 15
Tradycje heraldyczne Myszyńca 15
Heraldyka ziemska 16
Symbolika miejscowych właścicieli ziemskich 20
Herb gminy Myszyniec 21
Flaga gminy Myszyniec 22
Banner gminy Myszyniec 22
Flaga stolikowa gminy Myszyniec 22
Pieczęcie gminy Myszyniec 22
Łańcuchy władzy gminy Myszyniec 23
Sztandar gminy Myszyniec 23

Charakterystyka gminy Myszyniec

Rysunek 1: Położenie Gminy Myszyniec na mapie Polski, powiatu oraz mapa Gminy Myszyniec[1]

[1] Źródła: Gmina Myszyniec, Wikimedia Commons,

Gmina Myszyniec to gmina miejsko-wiejska położona na północnym krańcu województwa mazowieckiego i powiatu ostrołęckiego. Sąsiaduje z gminami Łyse, Kadzidło, Baranowo, Czarnia, Rozogi (ostatnia powiat szczycieński województwa warmińsko-mazurskiego). Przez gminę przebiegają drogi: krajowa 53 oraz wojewódzkie 614 i 645, które tworzą węzeł w siedzibie władz gminnych – mieście Myszyńcu. W skład gminy wchodzi 18 sołectw: Białusny Lasek, Cięćk, Charciabałda, Drężek, Gadomskie, Krysiaki, Myszyniec-Koryta, Myszyniec Stary, Niedźwiedź, Olszyny, Pełty, Świdwiborek, Wolkowe I, Wolkowe II, Wydmusy, Wykrot, Zalesie, Zdunek. Siedzibą władz gminy jest miasto Myszyniec. Na powierzchni 227,27 km^2 mieszkają tutaj 10 373 osoby, z czego 10,74 km^2 zajmuje miasto Myszyniec, zamieszkiwane przez blisko 3,4 tys. osób[2]. Myszyniec pełni funkcję lokalnego ośrodka rolniczo-usługowo-handlowego. Stanowi też ważny ośrodek kultury kurpiowskiej[3].

Warunki przyrodniczo-geograficzne gminy

Pod względem fizjograficznym gmina leży w obrębie dwóch regionów fizyczno-geograficznych: Równiny Kurpiowskiej i Równiny Mazurskiej. Przebiega tędy granica zlodowacenia bałtyckiego (północnopolskiego). W krajobrazie dominują łąki, pastwiska i zwarte obszary leśne (lesistość 25%). Przez gminę i miasto przepływa rzeka Rozoga, dopływ Narwi. Dzięki różnorodności krajobrazu na terenie gminy mamy do czynienia z występowaniem ciekawej roślinności bagiennej, wodnej oraz typowej dla lasów środkowoeuropejskich. Na terenie gminy znajduje się pomnik przyrody: modrzew w Białusnym Lasku[4].

Obszar gminy Myszyniec w przeszłości był znacznie mocniej zalesiony, ponieważ osada Myszyniec powstała na obszarze tzw. Puszczy Zielonej, zwanej też Kurpiowską lub Myszyniecką. Puszcza obejmuje obszar około 800 km^2 i porasta piaski sandrowe ostatniego zlodowacenia. Teren ten, położony w prawobrzeżnym dorzeczu środkowej Narwi, między Pojezierzem Mazurskim od północy, rzeką Pisą od wschodu i rzeką Orzyc od zachodu dawniej obfitował w lasy świerkowo-sosnowe oraz obszary podmokłe. Według relacji Adama Chętnika, w drzewostanie obecne były także jodły. Obecnie w drzewostanie przeważa sosna z domieszką świerku, brzozy, dębu i grabu. Tutejsze warunki nie sprzyjały

[2] Statystyka ludności gminy Myszyniec na dzień 30.06.2021
[3] Jerzy Kwiatek, Teofil Lijewski, *Leksykon miast polskich*, str. 520-521
[4] Strategia rozwoju gminy Myszyniec na lata 2016-2026

osadnictwu, zaś pierwszymi mieszkańcami puszczy byli myśliwi, kopacze bursztynu, smolarze i węglarze, drwale i bartnicy[5] [6] [7].

Zabytki gminy

Według rejestru Narodowego Instytutu Dziedzictwa do obiektów zabytkowych na terenie gminy zalicza się: neogotycki kościół parafialny w Myszyńcu wybudowany w latach 1909-1922, dzwonnicę murowaną z XVIII wieku i starą część cmentarza rzymskokatolickiego w Myszyńcu wraz z ogrodzeniem z 1904 r.

Fot. 1: Zespół kościoła parafialnego w Myszyńcu[8]

[5] Red. Iwona Swenson, *Słownik geograficzno-krajoznawczy Polski*, Warszawa 1998, s. 355

[6] Martyna Lewandowska-Gross, Historia regionu i nadleśnictwa, https://myszyniec.olsztyn.lasy.gov.pl/historia/-/asset_publisher/1M8a/content/historia-regionu-i-nadlesnictwa/pop_up?_101_INSTANCE_1M8a_viewMode=print#.YdRV0yDMLuQ, data dostępu 05.01.2022

[7] *Jak wyglądała pierwotna chata kurpiowska – o tem nie ma wiadomości wyczerpujących. To jednak pewne, że siedziby pusz-czańskie budowane były z drzewa. Początkowo klecono budy w ci-chych zakątkach leśnych, między zwartymi pniami sosen i jodeł. Gałęzie, chrust, mech i cieńsze korzenie sosnowe do spajania – oto materjały budowlane Puszczaka.* Adam Chętnik, *Chata kurpiowska,* Warszawa 1915, s. 13

[8] Autor: Jolanta Dyr, źródło: Wikimedia Commons, CC BY-SA 3.0

Fot. 2: Ogrodzenie cmentarza – brama główna[9]

[9] Fot. profil Facebook *Historie w aktach zapisane*

Rys historyczny gminy Myszyniec

Poniższa sekcja, w części dotyczącej sołectw gminy Myszyniec opiera się (jeśli nie wskazano inaczej) o zarys historii przedstawiony w publikacji *Dzieje parafii i kościoła pod wezwaniem Trójcy Przenajświętszej w Myszyńcu*[10].

Białusny Lasek

Pierwotnie wieś sąsiadowała od zachodu ze wsią Klimek. Później jej nazwa objęła obie wsie. Pod obecną nazwą odnotowana po raz pierwszy w 1789 roku jako *Białłusny Lasek* i *Białkosny Lasek*. W roku 1827 wymieniana jako wieś *Białusny*, zaś rok później *Biełuszny Lasek*. Na mapie z roku 1843 zapisana pod obecną nazwą. Nazwa dwuczłonowa, *lasek* wskazuje oczywiście na *mały las*, zaś przymiotnik *białusny* może się odnosić do terenu podmokłego – istnieje gwarowy rzeczownik *białuszysko – gleba podmokła*. Wedle etymologii ludowej, nazwa powstała w czasach Potopu szwedzkiego i oznaczała miejsce, w którym szwedzcy żołdacy swawolili z kobietami (białkami).

Charciabałda

Wieś miała zostać założona przez jakiegoś Olędra na gruntach nadanych przez starostę ostrołęckiego Antoniego Małachowskiego. Znana jest od 1782 roku. W błędnym zapisie lub odczycie występuje w latach 1783-84 jako *Charcibacla*, jako *Charcibałda* w 1789, *Charcibauda* oraz *Charczabalda* na mapie z lat 1806-1808. Z roku 1827 pochodzi zapis *Charcia bałda* i z 1828 błędny *Charecobałda*. Na mapie z 1843 wieś występuje pod obecną nazwą. Nazwa dwuczłonowa, człon pierwszy wskazuje na *charta* – rasa psa lub osobę o przezwisku *Chart*. Człon drugi pochodzić może z języka pruskiego i oznaczać *szałas, chatę, budę*.

Cięćk

Wieś po raz pierwszy wymieniana w 1774 roku w jednym z dokumentów diecezjalnych jako *Cięczk* oraz ponownie w latach 1775, 1778 i 1781 jako *Cięck*. Na mapie z 1783 oraz w zapiskach z lat 1783 i 1784 zapisano błędnie nazwę wsi jako *Cięk*, zaś na mapie z 1806-1808 jako *Czensko*. W roku 1827 odnotowano formę *Cięck*. Pochodzenie nazwy jest niejasne. Być może wywodzi się od nazwy osobowej *Cieńko, Cieński* lub od przymiotnika *cienki*. W gwarze Kurpiów *cięćk, cieńćk* oznacza zrąb drewna.

[10] Elżbieta Kowalczyk-Heyman, *Pochodzenie nazw miejscowych w parafii Myszyniec [w:]* Red. Maria Przytocka, *Dzieje parafii i kościoła pod wezwaniem Trójcy Przenajświętszej w Myszyńcu,* Ostrołęka 2009, s. 40-50

Drężek

Wieś istniała zapewne już w XVII wieku, ponieważ w zapisach źródłowych występuje po raz pierwszy w 1701 roku jako *Drążek*. Odnotowano ją na mapie z 1731-38 jako młyn *Dronzeck*. Kolejne zapisy w formach *Drezek*, Drężek pochodzą z 1775 roku, *Drężek* z 1778 roku i z lat 1783-84. W roku 1782 zapis *Drężek*. Na mapie z 1783 zapisano *Drązek*, zaś na mapie z 1806-1808 *Drensk*. W roku 1827 nazwa brzmiała *Drężek*, zaś rok później *Drążek*. Na mapie z 1843 ponownie zapisano *Drężek*. Nazwa prawdopodobnie wywodzi się od nazwy osobowej *Drążek* – właściciela młyna, który dał początek osadzie.

Gadomskie

Miejscowość powstała w pierwszej połowie XVIII wieku, w wyniku nadania dla młynarza w miejscu określanym jako *Borki*. Z tej przyczyny w roku 1765 odnotowano ją jako *Borkowe Nowosiedliska*. Obecna nazwa znana jest od 1782 roku, chociaż na mapie z 1783 zapisano ją jako Gadomski (nazwa młyna). W znanej nam formie zapisano nazwę wsi ponownie w 1827 roku, zaś rok później błędnie Gadomsk. Na mapie z 1843 roku występuje jako Godomskie. Nazwa wsi jest dzierżawcza od nazwiska właściciela młyna i okolicznych gruntów, Szymona Gadomskiego.

Myszyniec

Poniższa podsekcja, jeśli nie wskazano inaczej, oparta została o monografię historyczną Myszyńca autorstwa Wandy Paprockiej[11].

Rozwój osady Myszyniec, który został ukoronowany uzyskaniem praw miejskich rozpoczął się w połowie XVII wieku. To właśnie wtedy sprowadzeni wiek wcześniej Jezuici objęli swoją działalnością misyjną obszar Puszczy Zielonej. Działalność Jezuitów miała przeciwstawić się przenikaniu wpływów protestanckich z Warmii. Z Jezuitami właśnie związana jest pierwsza wzmianka na temat Myszyńca: 22 grudnia 1650 roku król nadał wiosce Myszyniec przywilej na trzy targi: w Święto Zwiastowania NMP, w wigilię Trójcy Świętej i w wigilię Św. Marcina. Królewskie zatwierdzenie działalności Jezuitów na tym obszarze było niezbędne, ponieważ obszar Puszczy Zielonej stanowił królewskie dobra stołowe. Dochód ze wspomnianych targów miał stanowić uposażenie kaplicy misyjnej.

Początki Myszyńca związane z misją Jezuitów skłaniają niektórych badaczy do wiązania pochodzenia nazwy miasta od słowa „misja" – chociaż są ten temat także inne teorie. Wieś Myszyniec istniała już w 1650 roku, zatem nazwa jest wcześniejsza od misji

[11] Wanda Paprocka. *Myszyniec: studium z dziejów miasta*, Warszawa 1993

jezuickiej. Wywodzić może się od przezwiska *Mysz* lub od zwierzęcia *myszy,* albo od nazwy rośliny z rodziny psiankowatych, używanej do zwalczania pasożytów przewodu pokarmowego[12].

Królewskie przywileje były następnie ponawiane: 15 lutego 1654 król Jan Kazimierz potwierdził prawo Jezuitów do pobytu przy wystawionej kaplicy, nadał im grunt na dom zakonny, ogród oraz pozwolił na wyrąb drzewa w Puszczy. Dalsze rozszerzenie przywilejów nadał w 1677 roku Jan III Sobieski przeznaczając dla Jezuitów trzy łany w lasach starostwa ostrołęckiego oraz zezwalając na budowę szkoły, karczmy i browaru oraz na prowadzenie wyszynku. W roku 1718 August II pozwolił Jezuitom na odbywanie cotygodniowych targów we wiosce Myszyniec inaczej zwanej Jezupole.

O roli gospodarczej jezuickiej osady w Myszyńcu najlepiej świadczy fakt, że starostowie ostrołęccy starali się ograniczać przywileje i uprawnienia jezuitów dążąc do uzyskania udziału w ich dochodach. Ostatecznym rozwiązaniem tego problemu było założenie konkurencyjnej jurydyki starościńskiej przez starostę Jana Małachowskiego w pierwszej połowie XVIII wieku. Jurydykę założono na gruntach osady Martuny, która powstała być może pod koniec wieku XVII lub na początku XVIII. Nazwa pochodzi od imienia zasadźcy, smolarza Marcina zwanego Martunem. Osada ta pojawia się po raz pierwszy na mapie z 1706 roku jako *Maruten*, zaś wzmiankowana jest po raz pierwszy w 1719 roku. W roku 1746 wieś wzmiankowana jako *Martuny i Małachowo*, zaś w 1774 *Martuny czyli Małachowo.* W roku 1740 plac, na którym stała pierwsza kaplica został odebrany Jezuitom przez starostę ostrołęckiego[13]. W roku 1741 doszło do zbrojnego konfliktu mieszkańców Martun z jezuicką osadą. Starcie doprowadziło do zburzenia części klasztornych zabudowań. Starostowie ostrołęccy nadali nowej osadzie prawa targowe i wystawili karczmę. Lustracja z 1789 roku wymienia i opisuje *Martuny czyli Myszyniec Nowy* oraz *Poświętne*. Obie osady rozdzielał parkan.

Po kasacie zakonu Jezuitów, dekretem Stanisława Augusta z 13 stycznia 1774 roku misja została zamieniona w probostwo, zaś ojcowie pozostali na miejscu jako księża diecezjalni. Dawna osada jezuicka zwana wówczas była Myszyńcem Poświętnym lub Kościelnym. Wiodącą rolę w rozwoju Myszyńca od tego czasu przejęła jurydyka starościńska.

---

[12] Elżbieta Kowalczyk-Heyman, *Pochodzenie nazw miejscowych w parafii Myszyniec [w:]* Red. Maria Przytocka, *Dzieje parafii i kościoła pod wezwaniem Trójcy Przenajświętszej w Myszyńcu,* Ostrołęka 2009, s. 45

[13] Elżbieta Kowalczyk-Heyman, *Pochodzenie nazw miejscowych w parafii Myszyniec [w:]* Red. Maria Przytocka, *Dzieje parafii i kościoła pod wezwaniem Trójcy Przenajświętszej w Myszyńcu,* Ostrołęka 2009, s. 47-48, s. 261

W literaturze odnaleźć można informacje, że Myszyniec otrzymał prawa miejskie na przełomie XVIII i XIX wieku od władz polskich bądź pruskich. Nie istnieje jednakże żaden formalny akt w tej sprawie. Prawdopodobnie osada nabrała charakteru miasteczka samoistnie. Wpływ miały zapewne zwyczaje miejscowej ludności – puszczaków, którzy, podobnie jak stan mieszczański, cieszyli się znacznymi swobodami ekonomicznymi, wolnością osobistą, jak również trudnili się często nie uprawą roli, ale rzemiosłem związanym z obróbką darów puszczy. W latach 1796-1810 liczba mieszkańców Myszyńca wzrosła dziesięciokrotnie. W roku 1830 Myszyniec był określony przez W. Hipolita Gawareckiego jako miasteczko rządowe.

Pod zaborem rosyjskim, ludność w Myszyńcu przyrastała nadal, aby osiągnąć liczbę 2000 mieszkańców w 1864 roku. Za wzrostem liczby ludności nie nadążała poprawa warunków mieszkaniowych. Rozwój Myszyniec zawdzięczał swoim funkcjom handlowym – sprzedawano tu płody rolne oraz zaopatrywano gospodarstwa w niezbędne produkty. Nie bez znaczenia była także rola Myszyńca jako jednego z tylko dwóch ośrodków parafialnych w okolicy.

Strzelcy kurpiowscy z okolic Myszyńca brali udział w różnych starciach oręża polskiego w XIX wieku, włącznie z wojnami napoleońskimi i powstaniem listopadowym oraz styczniowym. Miasto było często punktem zbornym kurpiowskich formacji. Wielu Kurpiów poległo w bitwie pod Ostrołęką w pierwszym z wymienionych powstań. W trakcie powstania listopadowego pod Myszyńcem miała miejsce zwycięska bitwa oddziałów kurpiowskich przeciwko wojskom rosyjskim. Po klęsce powstania listopadowego w ramach represji w Myszyńcu stacjonowali Rosjanie. Myszyniec należał do najniższej, IV klasy miast Księstwa warszawskiego, a później Królestwa Kongresowego i został zaliczony w poczet osad na mocy ukazu carskiego z dnia 1 czerwca 1869. Mimo to nie spadła liczba ludności, która w 1885 roku nadal wynosiła około 2000 ani nie osłabła wymiana handlowa, chociaż w II połowie XIX wieku rolnicy sprzedawali na jarmarkach więcej bydła i trzody niż płodów rolnych.

W roku 1902 powołano w Myszyńcu Ochotniczą Straż Pożarną, w 1907 roku Towarzystwo Spożywców, zaś 2 lata później otwarto czytelnię parafialną. W czasie I wojny światowej miejscowa ludność podlegała mobilizacji. Zabudowa Myszyńca i okolic uległa zniszczeniom w trakcie działań wojennych. Po zajęciu miasta przez Niemców w 1915 roku ukończono budowę szosy Myszyniec – Ostrołęka oraz wybudowano kolejkę wąskotorową dla eksportu drewna z puszczy do Prus Wschodnich. Linia przetrwała aż do 1973 roku.

W odrodzonej Rzeczpospolitej w okolicy działało wiele inicjatyw społeczno-politycznych. Na Kurpiach powołano w 1919 roku Związek Puszczański, który żywo interesował się sprawą plebiscytu na Warmii i Mazurach. Związek agitował za przyłączeniem terenów spornych do Kurpiowszczyzny, zaś głównym ośrodkiem agitacyjnym był Myszyniec. W okresie międzywojennym osada Myszyniec nadal była ważnym ośrodkiem handlowym, a na jarmarki przybywała nawet ludność niemiecka z Prus Wschodnich. W roku 1937 w osadzie było ponad 3000 mieszkańców. Działał urząd gminy, stacja kolejki wąskotorowej, poczta, apteka, komisariat Straży Granicznej, Sąd Grodzki, Straż Pożarna, urząd drogowy i elektrownia na bazie młyna parowego, szkoła.

II wojna światowa przyniosła straty w ludności cywilnej (spadek liczby mieszkańców o ponad połowę), głównie żydowskiej, która pełniła istotną rolę w gospodarce osady. W nowej rzeczywistości socjalistycznej upadł handel. Nastąpił odpływ ludności na Ziemie Odzyskane zaś z drugiej strony napływ z okolicznych wiosek. Poprawa sytuacji demograficznej miasta nastąpiła w latach 70 i 80, kiedy to na terenie powiatu ostrołęckiego pojawiły się nowe miejsca pracy – m.in. Ostrołęckie Zakłady Mięsne oraz Elektrociepłownia Ostrołęka. Liczba ludności powoli zbliżała się do poziomu przedwojennego i wynosiła 2600 w 1988 roku. 13 sierpnia 1993 roku Myszyniec odzyskał prawa miejskie.

Myszyniec Koryta

Nazwy tej wsi nie notują jeszcze źródła przedwojenne. Nazwa wsi dwuczłonowa, człon drugi, odróżniający, wywodzić się może od określenia pojemnika do karmienia zwierząt, formy ukształtowania terenu lub też nazwy osobowej *Koryto*.

Myszyniec Stary

Autor sekcji poświęconej pochodzeniu nazw wsi parafii myszynieckiej, w przywoływanej w niniejszym rysie publikacji, utożsamia tę wieś leżącą przy północnej granicy Myszyńca z osadą wyrosłą wokół jezuickiej misji. Jednakże w innym miejscu tej samej publikacji fakt istnienia Myszyńca Starego jest dla autora dowodem na istnienie osady przed założeniem misji jezuickiej. Byłaby to zatem jeszcze inna wieś. W związku z tym nie mamy pewności czy dawna jezuicka osada znajduje się obecnie w granicach miasta czy poza nimi (w Starym Myszyńcu). Możliwe jest też, że w dobie pierwszego uzyskania przez miasto praw miejskich jego granice były szersze lub z Martunami połączono tylko część dawnej jezuickiej osady. Warto także zauważyć, że cztery najstarsze kościoły w Myszyńcu budowali przecież Jezuici. Ostatni z nich przetrwał do końca naszego stulecia, ale z czasów jego istnienia pozostała dzwonnica, która stoi niemalże centralnie we współczesnym mieście. Wydaje się

zatem, że osada jezuicka znajdowała się raczej na terenie współczesnego Myszyńca. Z kolei lustracja z 1789 z dokładnym opisem osady jezuickiej i starościńskiej wskazuje, że granicę stanowiła rzeczka Rozoga. W takim wypadku jedynie część tej osady znajduje się dzisiaj w granicach miasta, choć należy mieć na uwadze, że Rozoga mogła w owym czasie biec nieco bardziej na południe. Reasumując, posiadane obecnie przez nas informacje nie rozstrzygają dokładnej lokalizacji misji myszynieckiej oraz poprawności identyfikacji jej ze Starym Myszyńcem. Ograniczymy się do stwierdzenia, że misja ta leżała w najgorszym wypadku na terenie gminy Myszyniec. Sama nazwa *Myszyniec Stary* pojawia się po raz pierwszy dopiero w XVIII wieku. Na mapie z 1806-1808 roku zapisano ją jako *Alt Mysiniec*.

Niedźwiedź

Wieś wymieniana po raz pierwszy w 1775 roku jako *Niedźwiedź* i *Niedzwiedz*, następnie w 1781 jako *Niedźwiedź* i tak samo w 1789. W latach 1783-84 zapisano ją jako *Niedzwidz*, zaś na mapie z 1806-1808 pojawiała się jako *Niedzwiedz*. W roku 1827 nazwa brzmiała *Niedźwiedź*, zaś na mapie z 1843 – *Niedzwiedz*. Nazwa wywodzi się od słowa apelatywu *niedźwiedź* lub nazwy osobowej *Niedźwiedź*.

Pełty

Wieś musi mieć przynajmniej XVII-wieczną metrykę, ponieważ pojawiła się po raz pierwszy w zapisce z 1701 jako *Pełty*. Nazwę tę zapisywano w wersji zgermanizowanej jako *Pelty* – tak było na mapie z 1706 oraz z lat 1806-1808. Nazwa wsi wywodzi się od słowa *pełt – ścięte drzewa w lesie*.

Świdwiborek

Wieś wzmiankowana w latach 1775 i 1778 jako *Swidziborek*, następnie w 1781 jako *Świdziborek*, zaś w latach 1783-84 i 1827 jako *Świdziborek*. W roku 1789 zapisano nazwę *Swidwi Borek*, zaś na mapie z 1806-1808 *Szwydryborek*, a w roku 1828 *Swidniborsk*. Pod nazwą obecną wieś pojawiła się na mapie z 1843. Nazwa jest dwuczłonowa od nazwy osobowej *Świdwa* równej określeniu *świdwa, świdba – dereń*. Drugi człon stanowi nazwę topograficzną, wskazującą na *mały bór*, czy może raczej, wedle terminologii kurpiowskiej – wydzielony obszar puszczy z pewną liczbą barci (może użytkowany przez jakiegoś Świdwę). Nie można wykluczyć też pochodzenia nazwy od lasu z krzakami derenia.

Wolkowe

Jedna dawniej wzmiankowanych wsi gminy Myszyniec, pierwsza wzmianka z 1660 roku pod nazwą *Woykowe Łąki*. Następnie zapisana w 1701 roku jako *Wolkowe Łąki*. Już

tylko *Wolkowe* wymieniono w 1775, ale w 1778 znów *Wolkowe łąki*. Następnie w 1781 roku *Wólkowe Łąki*, rok później tylko **Wólkowe**. W latach 1783-84 *Wolkowe*. Na mapie z 1783 roku oraz w zapisce z 1789 figurują *Wolkowe Łąki*, zaś na mapie z lat 1806-1808 *Wulkow*. W roku 1827 występują *Wolkowe* a rok później *Wałkowe*. Na mapie z roku 1843 mamy *Wolkowe*. Pierwszy człon pierwotnej nazwy utworzony został zapewne od imienia *Wojek – Wojciech*, upodabnianego następnie do przymiotnika *wołkowy* od *wołka – wołu* albo *wólkowy* – od *wólki*. Człon drugi pierwotnej nazwy ma charakter topograficzny, zatem nazwa w całości wskazuje na łąki jakiegoś Wojciecha.

Wydmusy

Wieś odnotowana w 1775 i 1778 roku jako *Wydmusy*. W dwóch wersjach zapisu *Wydymus* i *Wydmuty* pojawiły się na mapie z 1783 roku. W roku 1798 zapisano ją jako *Wydymusy*. Na mapie z 1806-1808 nazwa brzmiała *Wydmys*. W roku 1827 – *Wydmusy*. Nazwa wywodzi się od słowa *wydma*, istnienie owych potwierdza lustracja z 1789 mówiąca, że ludzie miejscowi mieszkają na piaskach i występują tu „piaszczyste góry".

Wykrot

Wieś założona niedługo przed 1660 rokiem, czyli jest to jedna z najdawniej wzmiankowanych wsi gminy Myszyniec. Początkowo zapisana jako *Wykrott*, następnie w 1701 jako *Wykrot*. Tak też zapisywano ją w kolejnych poświadczeniach. Z dwoma „t" pojawiła się jeszcze na mapie z 1806-1808. Nazwa wsi nawiązuje do słowa *wykrot*, oznaczającego wywrócone drzewo z korzeniami na wierzchu.

Zalesie

Wieś wzmiankowana po raz pierwszy w 1775 roku jako *Zalesie* i tak samo zapisywana była w kolejnych wzmiankach. Nazwa ma pochodzenie topograficzne, utworzono ją od wyrażenia *za lasem*.

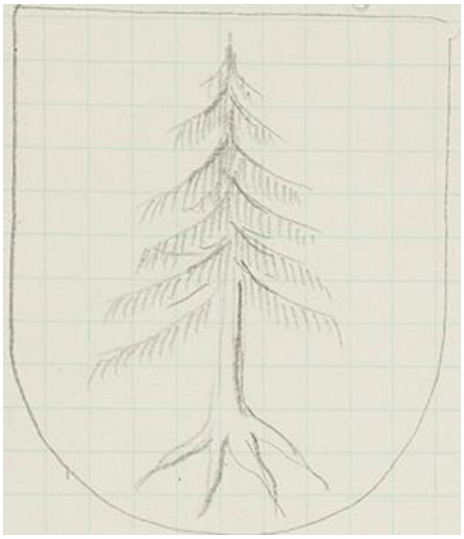
Zdunek

Wieś wzmiankowana po raz pierwszy w 1775 roku jako *Zdunek* i tak samo zapisywana była w kolejnych wzmiankach poza jednym wyjątkiem na mapie z 1783 roku, gdzie zapisano *Zdonek*. Nazwa jest typu dzierżawczego i pochodzi od wyrazu *zdun - garncarz*.

Tradycje heraldyczne na terenie gminy

Tradycje heraldyczne Myszyńca

Gmina i miasto Myszyniec posługuje się obecnie herbem przedstawiającym w polu niebieskim jodłę zieloną z brązowym pniem. Herb ten nawiązuje do projektu herbu miasta powstałego w 1847 roku w rosyjskiej heroldii na potrzeby tzw. Albumu Heroldii Królestwa Polskiego. Herb ten odrysował do swojej kartoteki Marian Gumowski. Zaznaczyć jednak należy, że nie jest obecnie możliwe zweryfikowanie przekazu Gumowskiego w oparciu o źródła rosyjskie. Projektującym nie udało się odnaleźć podstawy prawnej herbu używanego obecnie przez myszyniecki samorząd m.in. na jego stronach www i BIP, wydaje się, że herb może być używany „zwyczajowo" od czasu odzyskania praw miejskich.

Rysunek 2: Odrys herbu Myszyńca z 1847 roku autorstwa Mariana Gumowskiego[14]

Rysunek 3: Współcześnie używany herb Myszyńca

[14] MNK sygn. 1487, k. 163

Herb Myszyńca nie jest przytaczany przez powojenne polskie publikacje takie jak *Miasta polskie w tysiącleciu, Herby miast polskich* Mariana Gumowskiego oraz *Herbarz miast polskich* Plewako i Wanaga. Pojawia się dopiero w *Leksykonie miast polskich* z 1998 roku.

Rysunek 4: Herb Myszyńca w *Leksykonie miast polskich*

Heraldyka ziemska

Poniższa tabela ukazuje zmiany w przynależności administracyjnej Myszyńca na przestrzeni wieków oraz prezentuje herby jednostek nadrzędnych. Ramy czasowe nie sięgają przed pierwszą wzmiankę o Myszyńcu.

Ramy czasowe	Ziemia/powiat	Województwo/dzielnica
1650-1793	Powiat ostrołęcki	Województwo mazowieckie Herb województwa mazowieckiego, według *Stemmata Polonica*[15]

[15] Oprac. Helena Polaczkówna, *Stemmata Polonica. Rękopis nr 1114 Klejnotów Długosza w Bibliotece Arsenału w Paryżu,* Lwów 1926, s. 29

1793-1795	Powiat ostrołęcki	Departament płocki, Prusy Południowe
1807-1815	Powiat ostrołęcki	Departament płocki, Księstwo Warszawskie
1815-1837	Obwód ostrołęcki	Województwo Płockie, Królestwo Kongresowe Herb województwa płockiego w Królestwie Polskim w latach 1837-44[16]
1837-1866	Powiat ostrołęcki	Gubernia płocka, Królestwo Polskie Herb guberni płockiej[17]

[16] Wikimedia Commons, autor: Bastianow, CC BY-SA 2.5, na podstawie S.K. Kuczyński, *Polskie herby ziemskie, geneza, treści funkcje*, Warszawa PWN 1993

[17] *Гербы губерний и областей Российской Империи*

1867-1918		Gubernia łomżyńska, Królestwo Polskie Herb guberni łomżyńskiej[18]
1918-1939	Powiat ostrołęcki	Województwo białostockie Projekt herbu województwa białostockiego z 1928 roku[19]
1939-1944	Powiat ostrołęcki (Landkreis Scharfenwiese)	Rejencja ciechanowska, Prowincja Prusy Wschodnie III Rzeszy
1944-1975	Powiat ostrołęcki	Województwo warszawskie
1975-1998		Województwo ostrołęckie

[18] *j.w.*
[19] Rys. Wacław Graniczny

1998-	Powiat ostrołęcki Herb powiatu ostrołęckiego[20]	Województwo mazowieckie Herb województwa mazowieckiego[21]

[20] Herb pozytywnie zaopiniowany przez Komisję Heraldyczną, oczekuje na uchwalenie przez Radę Powiatu

[21] Projekt: Andrzej Heidrich, źródło: Wikimedia Commons, wektoryzacja: Poznaniak, CC-BY SA 2.5

Symbolika miejscowych właścicieli ziemskich

Analiza rysu historycznego Myszyńca w sposób jasny pokazuje, że jedynymi historycznymi właścicielami na tym terenie byli królowie Polski oraz Jezuici. Oczywiście nawiązywanie w nowych herbach samorządowych do symboliki królewskiej jest możliwe tylko w wyjątkowych przypadkach. Inaczej sprawa ma się z symboliką Jezuitów. Zakon ten nie posługiwał się herbem w sensie dosłownym, ale godłem, dziś powiedzielibyśmy „logo". Znak ten przedstawiał chrystogram IHS pomiędzy krzyżem ćwiekowym u góry a trzema gwoździami u dołu wpisane w promienisty otok[22]. Najbardziej bodaj znanym przykładem wykorzystania tego znaku w heraldyce jest herb papieża Franciszka I, pierwszego Jezuity na tronie Św. Piotra.

Rysunek 5: Herb papieża Franciszka z godłem Jezuitów

[22] W. Kolak, J. Marecki, *Leksykon godeł zakonnych*, s. 48, wyd. ADI, 1994

Herb gminy Myszyniec

Współcześnie obowiązujący herb gminy Myszyniec jest zdaniem piszących te słowa obarczony szeregiem problemów:

1. Położenie barwy zielonej na błękitną łamie zasadę alternacji heraldycznej, zgodnie z którą barwy (zielona, błękitna, czerwona) nie można kłaść na barwę, tylko na metal (złoto, srebro, czyli żółć i biel). Wyjątek stanowi barwa czarna. Wynika to z konieczności utrzymania właściwego kontrastu w herbie,
2. Barwa brązowa nie zalicza się do klasycznych barw heraldycznych (zielona, błękitna, czerwona, czarna),
3. Nie ma uzasadnienia otok wokół tarczy herbowej,
4. Niemożliwe obecnie jest potwierdzenie jego autentyczności, tj. czy faktycznie był on zaprojektowany dla Myszyńca w 1847 roku, a nawet jeżeli tak, to jest to herb zaprojektowany na potrzeby władz zaborczych,

Pierwsze trzy problemy można rozwiązać przeprojektowując herb, tj. umieszczając drzewo na polu srebrnym, usuwając otok oraz dając czarną barwę pnia. Problem ostatni ma być może pomniejszą wagę, ponieważ abstrahując od jego autentyczności, herb ten nie zawiera żadnej wrogiej, uwłaczającej czy niepoprawnej symboliki.

Problemy te zostały zakomunikowane władzom gminy Myszyniec, które zasięgnąwszy opinii mieszkańców zdecydowały się ostatecznie jedynie skorygować aktualnie funkcjonujący herb miasta. W związku z tym przestylizowana została korona drzewa, zmieniono barwę pnia na czarną oraz barwę pola na srebrną. Odrzucono złoty otok wokół herbu i zmieniono tarczę na bardziej proporcjonalną.

Zgodnie z klasycznym językiem blazonowania herb można opisać następująco: *w polu srebrnym jodła zielona z pniem czarnym o czterech korzeniach.*

Barwy zastosowane w herbie według różnych autorów mają swoje własne znaczenie symboliczne. ZIELEŃ symbolizuje honor, radość, dworskość, wolność, piękność, radość, zdrowie, nadzieję, zwycięstwo, miłość, grzeczność, ogłada, wesołość, zasobność, przyjaźń, szczęście, żywotność, energię życiową, kurtuazję, SREBRO – bogactwo, pokora, uczciwość, niewinność, czystość, mądrość, nieskazitelność, radość, przyjaźń, sprawiedliwość, bezstronność, pogoda, spokój ducha, szlachectwo, prostota ducha, pilność, szczerość, CZERŃ

– pokorę, skromność, ale i bogactwo. Niezależnie od tego, znaczenie mają też konfiguracje barw: srebrna z zieloną oznaczają cześć[23].

Proponowany herb symbolizuje fakt, że miasto Myszyniec wyrosło niejako z okolicznej puszczy. Zamieszkiwali je i przyczyniali się do jego rozwoju Puszczacy, wolni ludzie rządzący się własnym prawem i zwyczajami, oraz żyjący z darów lasu. Jako taki herb ten zatem nie jest jedynie banalnym nawiązaniem do okolicznej przyrody (nawiasem mówiąc współcześnie nie ma większych śladów po puszczańskim charakterze Myszyńca), ale nawiązaniem do historycznych uwarunkowań miasta.

Flaga gminy Myszyniec

Projekt flagi gminy Myszyniec wygląda jak następuje. Flaga prostokątna o proporcji 5:8 (wysokość do długości), podzielona na trzy pionowe pasy: zielony, biały i zielony, szerokości odpowiednio 5/32, 22/32 i 5/32 długości płata. Na pasie białym umieszczone centralnie jest godło herbowe gminy szerokości 12/32 długości płata.

Banner gminy Myszyniec

Banner gminy Myszyniec jest pionowym odwzorowaniem flagi na płacie prostokątnym o proporcji 1:4 (szerokość do wysokości), podzielonym pionowo na trzy pasy: zielony, biały i zielony, szerokości odpowiednio 3/20, 14/20 i 3/20 szerokości płata. Na pasie białym umieszczone zostało godło herbowe gminy wysokości 8/10 szerokości płata, którego pionowa oś symetrii umieszczona jest centralnie, zaś pozioma w odległości 1/3 wysokości płata od jego górnej krawędzi.

Flaga stolikowa gminy Myszyniec

Flaga stolikowa gminy Myszyniec jest pionowym odwzorowaniem flagi na płacie prostokątnym o proporcji 1:2 (szerokość do wysokości), podzielonym pionowo na trzy pasy: zielony, biały i zielony, szerokości odpowiednio 3/20, 14/20 i 3/20 szerokości płata. Na pasie białym umieszczone centralnie zostało godło herbowe gminy wysokości 8/10 szerokości płata. Całość zawiesza się na poprzeczce mocowanej do stojaka.

Pieczęcie gminy Myszyniec

Pieczęcie gminy Myszyniec zaprojektowano w trzech wariantach: pieczęć ogólna, pieczęć Rady Miejskiej i pieczęć Burmistrza. We wszystkich przypadkach pieczęcie są okrągłe, o średnicy 36 mm, z godłem herbu Gminy w części centralnej, oddzielonym linią perełkową

[23] P. Dudziński, *Alfabet heraldyczny*, Warszawa 1997, s. 40-42

od otoku, na którym majuskułowa legenda w postaci odpowiednio: + GMINA MYSZYNIEC, + RADA MIEJSKA W MYSZYŃCU, + BURMISTRZ MYSZYŃCA. Legenda każdorazowo rozpoczyna się krzyżykiem kawalerskim.

Łańcuchy władzy gminy Myszyniec

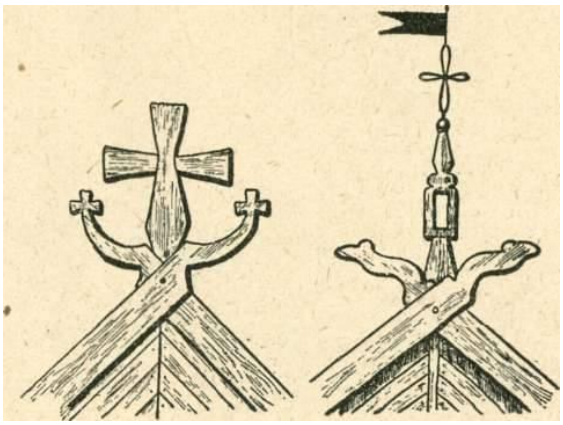
Łańcuchy władzy gminy Myszyniec składają się z 18 ozdobnych ogniw nawiązujących formą do okrągłych wycinanek kurpiowskich (gwiazda). Liczba ogniw odpowiada liczbie sołectw gminy Myszyniec. Do łańcucha przywieszony jest jego klejnot, który stanowi barwny, srebrno-zielono-czarny herb gminy w okrągłym polu okolonym wzorem wycinanki typu gwiazda. Metalowe elementy łańcucha powinny być wykonane z metalu w barwie złocistej dla Burmistrza oraz srebrzystej dla Przewodniczącego Rady Miejskiej. Pole herbu gminy również powinno zostać wykonane z metalu srebrzystego, natomiast godło z emalii o stosownej barwie.

Sztandar gminy Myszyniec

Proponowany sztandar gminy Myszyniec będzie płatem kwadratowym o wymiarach 100x100 cm, obszytym z trzech stron złotą frędzlą o szerokości 5 cm. Czwarta strona przymocowana będzie do drzewca za pomocą koluszków umocowanych na szpili. Strona prawa sztandaru jest czerwona z godłem Polski w części centralnej. Umieszczenie tutaj jedynie godła państwowego zapewni mu należytą ekspozycję i dostojeństwo. Strona lewa sztandaru jest biała, z herbem gminy Myszyniec w części centralnej, po bokach po jednym pasie złożonym z wycinanek kurpiowskich w formie kogutów z ozdobnikami roślinnymi. U góry dwuwierszowy majuskułowy napis GMINA MYSZYNIEC, u dołu zaś trzy daty roczne rozdzielone myślnikami: 1650 (pierwsza wzmianka o Myszyńcu), 1993 (data roczna nadania, czy też odzyskania praw miejskich) oraz rok fundacji sztandaru. Drzewce sztandaru zwieńczone jest tulejką, na którą nasadzona głowica z metalu w barwie złocistej, nawiązująca w swojej formie do ozdobnych zwieńczeń szczytów dachów chat kurpiowskich (tzw. śparogi). Śparogi to rzeźbione końce skrzyżowanych desek-wiatrownic, często w formie rogów, głów zwierzęcych, pomiędzy nimi bywa umieszczany szpic z chorągiewką albo krzyż. Śparóg wpisany został w ozdobny ażurowy grot. Do tulejki przywiązana jest szarfa podzielona na pięć poziomych, równej szerokości pasów na przemian zielonych i białych, zakończona frędzlą złotą.

Fot. 2: Chata z XIX wieku ze Starego Myszyńca ze śparogami w formie głów węży

Fot. 3: Przykłady śparogów z centralnym elementem

Uzasadnienie

Do uchwały Nr XXXVII/406/23 Rady Miejskiej w Myszyńcu z dnia 6 marca 2023 r. w sprawie ustanowienia herbu, flagi, banneru, flagi stolikowej, pieczęci, sztandaru i łańcuchów władzy Gminy Myszyniec oraz zasad ich używania

Zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, do wyłącznej właściwości rady gminy należy m.in. podejmowanie uchwał w sprawach herbu gminy. Z kolei art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 21 grudnia 1978 r. o odznakach i mundurach stanowi, że jednostki samorządu terytorialnego mogą ustanawiać, w drodze uchwały organu stanowiącego danej jednostki, własne herby, flagi, emblematy oraz insygnia i inne symbole. Wzory w/w symboli ustanawiane są w zgodzie z zasadami heraldyki, weksylologii i miejscową tradycją historyczną oraz wymagają zaopiniowania przez ministra właściwego do spraw administracji publicznej.

Dotychczasowy herb, którym Gmina Myszyniec posługuje się, nie spełnia obecnie wymagań prawnych i został opracowany z pominięciem zasad weksylologii oraz nie został zaopiniowany przez właściwego ministra do spraw administracji publicznej.

Mając powyższe na uwadze, podjęte zostały działania mające na celu opracowanie nowych symboli gminnych w postaci herbu, flagi, banneru, flagi stolikowej, pieczęci, sztandaru i łańcuchów władzy Gminy Myszyniec. Opracowane projekty symboli pismem z dnia 6 lutego 2023 r. uzyskały pozytywną opinię Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, po uprzednim zaopiniowaniu przez Komisję Heraldyczną (uchwała nr 5-2235/O/2023 z dnia 31 stycznia 2023 r.), działającą przy tym ministrze.

W związku z powyższym, wnosi się o podjęcie niniejszej uchwały.

Przewodniczący Rady
Miejskiej

Sławomir Archacki